

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 82.516 van 29 september 1999

A. 65.693/VI-15.033

In zake : **MAUFROID** Marie-Agnès,
rue de Blanmont 19
1435 Héவில்lers,

tegen :

het "Office de la Naissance et de l'Enfance".

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 22 september 1995 ingediende verzoekschrift, waarbij Marie-Agnès MAUFROID de nietigverklaring vordert van de beslissing d.d. 12 juli 1995 van het bureau van de raad van bestuur van het "Office de la Naissance et de l'Enfance", ter kennis gebracht op 26 juli 1995, waarbij ze per 1 september 1995 aangewezen wordt voor de dienst Vorming;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer PAQUET, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 19 april 1999, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memorie van de verzoekende partij;

Gelet op de beschikking van 28 juli 1999, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 22 september 1999;

Gehoord het verslag van de heer LEWALLE, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van verzoekster en van Mr. DEPRE, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer LOMBAERT, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de voor het onderzoek van het verzoekschrift dienstige feiten de volgende zijn :

1. Verzoekster is op 1 oktober 1976 benoemd tot psychologe bij het ONE en is aangewezen voor het medisch-pedagogisch instituut te Bierbais.

2. Op 1 februari 1995 is aan de diensten van de administrateur-generaal de volgende nota gericht :

" Betreft : voorstellen tot overplaatsing.
Tijdens de vergadering van 25 januari 1995 heeft het bureau de wens geuit dat de dienst Personeelszaken de nota BUR 94 nr. 571 zou onderzoeken wat de aspecten overplaatsingen, eventuele vastleggingen en begrotingsraming betreft.

Bij lezing van die nota blijkt dat de volgende personeelsleden in aanmerking kunnen komen voor een andere dienstaanwijzing :

1) (...)

2) mevrouw Marie-Agnès MAUFROID, psychologe (salarisschaal R10) bij het MPI te Bierbais, leeftijd 51 jaar, met een volledige dagtaak (bruto maandloon 118.147 BEF).

In het vooruitzicht van de pensionering van mevrouw Aïda VAN DEN BERGHEN, inspectrice (salarisschaal 24/s), belast met public relations, leeftijd 62 jaar, met een volledige dagtaak (bruto maandloon 110.080 BEF), kan ze zich in die functie inwerken en er "getest" worden.

De kostprijs van die mutatie zal pas gecompenseerd worden bij de pensionering van mevrouw VAN DEN BERGHEN.

3) (...)

4) (...)

Het bureau is uiteraard bevoegd om de dienstaanwijzing van het personeel te wijzigen, op voorwaarde dat het voldoet aan de verplichting om zulke bestuurshandelingen te motiveren. Er valt immers op te merken dat mevrouw MAUFROID en de heer PATTE hun mutatie naar een andere instelling hebben aangevraagd om er in hun specialisme te werken.

Mevrouw DELBROUCK heeft niet om mutatie verzocht.

Een wijziging van de dienstbestemming van die drie personeelsleden in een administratieve functie mag derhalve niet overkomen als een verborgen tuchtmaatregel.

Indien het effectief om een mutatie bij wijze van tuchtmaatregel gaat, moeten de vormvoorwaarden in acht worden genomen (voorafgaand verhoor, mogelijkheid tot beroep, enz.)

(...)"

3. Een uittreksel uit de notulen van de vergadering van het bureau d.d. 22 maart 1995 luidt als volgt :

" Het bureau opent de debatten over voorstellen waarbij gepoogd wordt de algehele problematiek te regelen van de psycho-pedagogische ondersteuning en van het paramedisch personeel, zoals is besproken op 25-01-1995 en 08-02-1995.

Mevrouw Maufroid lijkt niet geschikt om mee te werken aan het nieuwe institutionele project.

Mevrouw Laloy stelt voor dat ze wordt overgeplaatst naar de dienst Vorming.

(...)

Mevrouw Laloy merkt op dat mevrouw Maufroid en de heer Patte beiden vastbenoemd zijn en dat het niet mogelijk is ze te ontslaan.

(...)

Na beraadslaging neemt het bureau de volgende beslissingen, waarbij professor Vokaer zich onthoudt :

(...)

- overplaatsing van mevrouw Maufroid voor 10/10e dagtaak naar de dienst Vorming.

Over zes maanden zal een evaluatie plaatshebben.

Het bureau stelt vast dat de drie directies sedert 1 november 1995 (sic) werkzaam zijn, zodat het begeleidingscomité geen reden van bestaan meer heeft, en besluit het te ontbinden.

(...)"

4. Een uittreksel uit de notulen van de vergadering van het bureau d.d. 12 juli 1995 luidt als volgt :

" Het bureau bevestigt zijn besluit van 22 maart, aangepast evenwel aan de nieuwe gegevens aangebracht op de vergadering van 12-07-1995 :

(...)

2) Het bureau besluit tot de voltijdse overplaatsing van mevrouw Maufroid naar de dienst Vorming te Terhulpen."

De adjunct-administrateur-generaal van het "Office de la Naissance et de l'Enfance" heeft die beslissing, die de bestreden handeling vormt, bij een nota van 26 juli 1995 in de volgende bewoordingen aan verzoekster ter kennis gebracht :

" Het bureau van de raad van bestuur heeft u ongeschikt bevonden om mede te werken aan het nieuwe institutionele project van de MPI's.

Het bureau heeft dan ook besloten u aan te wijzen voor de dienst Vorming.

U neemt er uw ambt op per 1 september 1995."

5. Op 31 juli 1995 zendt verzoekster de volgende brief aan de adjunct-administrateur-generaal :

" Ik neem kennis van de mij heden bezorgde brief van 26 juli 1995 betreffende mijn dienstaanwijzing; ik verbaas me over de verwijten wat de kwaliteit van mijn werk betreft, waarover voorzover ik weet tot dusver geen enkele klacht is geweest.

Mag ik u vragen mij te preciseren wat u verstaat onder "ongeschikt".

In zoverre mijn overheveling naar de dienst Vorming een verholen sanctie zou zijn, behoud ik me het recht voor de mij openstaande rechtsmiddelen aan te wenden. (...).".

6. Op 7 augustus 1995 heeft de adjunct-administrateur-generaal haar het volgende geantwoord :

" (...)

Ik wens u erop te wijzen dat de beslissing van het bureau geen verholen sanctie te uwen aanzien is.

Het gaat om de voortzetting van de herstructurering van het MPI, die reeds twee jaar geleden is aangevat.

De huidige fase in de herstructurering belangt u overigens niet persoonlijk aan, doch wel verscheidene personeelsleden van de categorie paramedici, waarvan de personeelssterkte door het bureau als te omvangrijk beschouwd wordt, en hoe dan ook de subsidiëeringsnormen van het Fonds 81 ruimschoots overstijgt.

Uzelf was volledig op de hoogte van die situatie, daar u op 2 september 1994 reeds, samen met twee andere personeelsleden van de categorie paramedici, een mutatieaanvraag ingediend heeft bij de diensten van de administrateur-generaal.

Uw wens om in een andere instelling van het ONE te worden aangewezen is niet kunnen worden ingewilligd, aangezien de andere instelling in Waals-Brabant, het MPI te Rixensart, dezelfde herstructurering ondergaat en dezelfde pedagogische oriëntering volgt als het MPI te Bierbais.

(...).".

7. Op 28 augustus 1995 zendt verzoekster de volgende brief aan de adjunct-administrateur-generaal :

" Uw brief van 7 augustus, aansluitend op uw nota van 26 juli en mijn antwoord van 31 juli ll., verbaast me zeer. In uw nota van 26 juli wordt mijn nieuwe dienstaanwijzing immers uitdrukkelijk beschouwd als een gevolg van mijn ongeschiktheid om mee te werken aan het nieuwe institutionele project van de MPI's, en in uw brief van 7 augustus wordt ze voorgesteld als "de voortzetting van de herstructurering van het MPI, die reeds twee jaar geleden is aangevat".

Het is inderdaad zo dat ik bij brief van 2 september 1994 heb voorgesteld in andere instellingen van het ONE te worden tewerkgesteld in mijn vakgebied : dat voorstel sloot toen aan bij de door mevrouw Lenoir verstrekte informatie dat sommige voltijdse

betrekkingen van paramedicus en psycholoog onmogelijk behouden konden worden; het betrof toen geenszins een mutatieaanvraag, doch een voorstel gedaan in het kader van de toen overwogen opheffing van betrekkingen.

Ik heb duidelijk het gevoel dat te mijnen aanzien een verholen sanctie is genomen, zoals ik u in mijn brief van 31 juli 1995 heb medegedeeld, temeer daar volgens sommige geruchten de betrekking die ik bekleed aan het instituut te Bierbais, door twee halftijdse psychologen zou worden overgenomen.

Indien zulks bevestigd wordt, kan ik moeilijk geloven dat de herstructurering wordt uitgevoerd in het belang van de dienst en binnen de grenzen van de subsidiëeringsnormen van het Fonds 81, temeer daar u in uw aangetekende brief van 7 augustus ll. de noodzaak om mij te muteren uitsluitend plaatst in het kader van een algehele herstructurering.

Het gebrek aan duidelijkheid omtrent de werkelijke motieven waarop u de beslissing tot mijn mutatie baseert, noopt mij ertoe zeer uitdrukkelijk voorbehoud te maken bij die beslissing.

(...).".

Overwegende dat de verwerende partij opwerpt dat verzoekster geen belang heeft bij de zaak, doordat ze niet aangeeft in welk opzicht de bestreden handeling haar grieft; dat ze aanvoert dat die handeling hoegenaamd geen verholen sanctie is, doch dat ze haar integendeel een mogelijkheid tot bevordering bij het hoofdbestuur van het "Office de la Naissance et de l'Enfance" biedt, terwijl zij geen enkel vooruitzicht in die zin had aan het instituut te Bierbais, daar ze er een functie bekleedde van dezelfde rang als de directeur; dat ze betoogt dat de nieuwe functie die aan verzoekster wordt gegeven, in overeenstemming is met haar kwalificaties en haar bekwaamheid, en dat die functie haar in staat stelt om zich de extra opleidingen die ze gevolgd heeft ten nutte te maken, daar haar gevraagd wordt preventief werk te verrichten gebaseerd op de psychomotorische ontwikkeling van het kind; dat ze tevens betoogt dat de afstand die verzoekster tussen haar woning en haar werk moet afleggen, redelijk blijft,

daar tussen Hévillers en Terhulpen slechts 24,5 km ligt en een personeelslid hoe dan ook geen enkel recht heeft om te worden aangewezen op de plaats waar de afstand tot het werk het kortst is;

Overwegende dat verzoekster op de terechtzitting verklaard heeft dat na haar overplaatsing, waartoe besloten is in 1995, de verwerende partij haar geen enkel werk, inzonderheid op het gebied van de vorming, heeft toevertrouwd en dat ze uit eigen beweging heeft moeten op zoek gaan naar een activiteit in overeenstemming met haar bekwaamheden; dat de raadsman van de verwerende partij die bewering heeft bevestigd; dat het voorts vaststaat dat aan verzoekster geen enkele bevordering is toegekend; dat derhalve niet redelijkerwijs kan worden betoogd dat de bestreden maatregel tot overplaatsing haar voordelen zou hebben geboden waardoor ze haar belang bij de zaak had verloren; dat de exceptie niet opgaat;

Overwegende dat verzoekster een middel, het vierde van haar verzoekschrift, ontleent aan schending van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen; dat ze aanvoert dat "de bestreden beslissing een totaal door willekeur bepaalde handeling is, die niet of onvoldoende met redenen omkleed is. Bovendien heeft de verwerende partij geen enkel gegeven ter kennis gebracht van verzoekster en bij het administratief dossier gevoegd waaruit die beslissing kan worden afgeleid, bij wijze van motivering van de bestreden handeling";

Overwegende dat de verwerende partij daarop antwoordt dat de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen niet van toepassing is op de bestuursoverheden die ressorteren onder de Franse Gemeenschap, doch alleen op

de federale bestuursoverheden, en dat haar dus geenszins het verwijt kan worden gemaakt dat ze de wet zou schenden; dat ze niettemin uitvoerig uiteenzet dat de bestreden beslissing afdoende met redenen omkleed is, doordat ze laat blijken dat verzoeksters medewerking ongelegen geworden was, gelet op het nieuwe institutionele project betreffende de medisch-pedagogische instituten, dat het nastreven van die doelstelling de bestreden handeling rechtvaardigt, dat die handeling het resultaat is van een geheime beraadslaging waarvan de motivering bondig mocht zijn, dat - tenzij de wet een uitdrukkelijke motivering voorschrijft - volgens de rechtspraak ter zake de gedetailleerde motivering van een beslissing niet noodzakelijkerwijs hoeft te worden overgenomen in de beslissing zelf, doch zich in de stukken van het dossier mag bevinden, zodat zelfs indien de motivering van de beslissing als bondig kan worden beschouwd, tevens rekening dient te worden gehouden met de uitleg vervat in een brief van 7 augustus 1995, die alle gegevens bevat welke nodig zijn om verzoekster in te lichten;

Overwegende dat uit artikel 1, tweede en derde lid, van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen volgt dat de wet toepasselijk is op iedere eenzijdige bestuurshandeling met individuele strekking, die uitgaat van een administratieve overheid als bedoeld in artikel 14 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973; dat de verwerende partij een van die overheden is; dat ze dus ten onrechte betoogt dat de bestreden handeling, waarvan ze het eenzijdige karakter en de individuele strekking niet ontkent, valt buiten de werkingssfeer van de voornoemde wet van 29 juli 1991;

Overwegende dat het bureau van de verwerende partij op 22 maart 1995, na te hebben vastgesteld dat mevrouw MAUFROID niet geschikt leek om mee te werken aan het nieuwe institutionele project, besloten heeft tot haar "overplaatsing ... voor 10/10e dagtaak naar de dienst Vorming"; dat datzelfde bureau op 12 juli 1995 "zijn besluit van 22 maart, aangepast evenwel aan de nieuwe gegevens aangebracht op de vergadering van 12-07-1995" bevestigd heeft en besloten heeft "tot de voltijdse overplaatsing van mevrouw Maufroid naar de dienst Vorming te Terhulpen"; dat een zodanige motivering, die - zonder zulks te verantwoorden - een ongunstige beoordeling verstrekt over verzoeksters gedrag, niet als afdoende kan worden beschouwd; dat het middel gegrond is;

Overwegende dat verzoekster een ander middel ontleent aan schending van artikel 40 van het koninklijk besluit van 26 september 1994 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de diensten van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen en van de Colleges van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en van de Franse Gemeenschapscommissie, alsook op de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen, doordat de bestreden maatregel getroffen is zonder dat ze vooraf is gehoord;

Overwegende dat de verwerende partij daarop antwoordt dat de bestreden beslissing "wel degelijk genomen is in het belang van de dienst (...), met dien verstande dat wegens de herstructurering van de MPI's verzoekster ongeschikt was geworden om nog verder mee te werken"; dat ze eraan toevoegt dat die beslissing een antwoord is op de mutatieaanvraag die verzoekster op 2 september 1994 aan het hoofdbestuur had gericht; dat

ze daaruit concludeert dat ze in die omstandigheden geenszins verplicht was verzoekster te horen alvorens daartoe te beslissen;

Overwegende, op grond van de notulen van de vergadering van 22 maart 1995, dat in de bestreden beslissing rekening gehouden lijkt te zijn met verzoeksters gedrag; dat die maatregel als ernstig moet worden beschouwd vanwege de ongemakken van materiële aard en de verwijten van professionele en morele aard die ze meebrengt voor verzoekster, die sedert 1976 in Bierbais aangesteld was en ten aanzien van wie geen enkele ongunstige beoordeling was gegeven; dat de verwerende partij tevergeefs beweert dat ze zich ertoe bepaald heeft in te gaan op verzoeksters aanvraag, aangezien deze gevraagd had om te worden gemuteerd; dat die rechtvaardiging, die niet voorkomt in de bestreden handeling, immers tegengesproken wordt door het antwoord dat administrateur-generaal Daniel CHOPIN op 7 augustus 1995 aan verzoekster heeft verstrekt, waarin hij preciseert dat haar "wens om in een andere instelling van het ONE te worden aangewezen (...) niet (is) kunnen worden ingewilligd, aangezien de andere instelling in Waals-Brabant, het MPI te Rixensart, dezelfde herstructurering ondergaat en dezelfde pedagogische oriëntering volgt als het MPI te Bierbais"; dat de verwerende partij in diezelfde nota van 7 augustus 1995, die van een latere datum is dan de bestreden handeling, eveneens tevergeefs gewag maakt van de noodzaak om te snoeien in het aantal paramedici, die overtallig zijn, een verantwoording die noch in de nota d.d. 1 februari 1995 gericht aan de diensten van de administrateur-generaal voorkomt, noch in de notulen van de vergaderingen van het bureau van 22 maart en 12 juli 1995, evenmin als in de motivering van de bestreden handeling;

Overwegende dat volgens het beginsel "audi et alteram partem" tot een ernstige maatregel getroffen op basis van iemands gedrag alleen kan worden besloten nadat deze zijn argumenten heeft kunnen uiteenzetten; dat zulks in dezen niet het geval geweest is; dat het middel gegrond is;

Overwegende dat er geen grond is om de overige middelen te onderzoeken,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt de beslissing d.d. 12 juli 1995 van het bureau van de raad van bestuur van het "Office de la Naissance et de l'Enfance", ter kennis gebracht op 26 juli 1995, waarbij mevrouw Marie-Agnès MAUFR0ID per 1 september 1995 aangewezen wordt voor de dienst Vorming.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op negenentwintig september 1900 negenennegentig door :

de HH. CLOSSET, kamervoorzitter,
HANSE, staatsraad,
LEWALLE, staatsraad,
HARMEL, griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

P. HARMEL.

Ch.-L. CLOSSET.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.